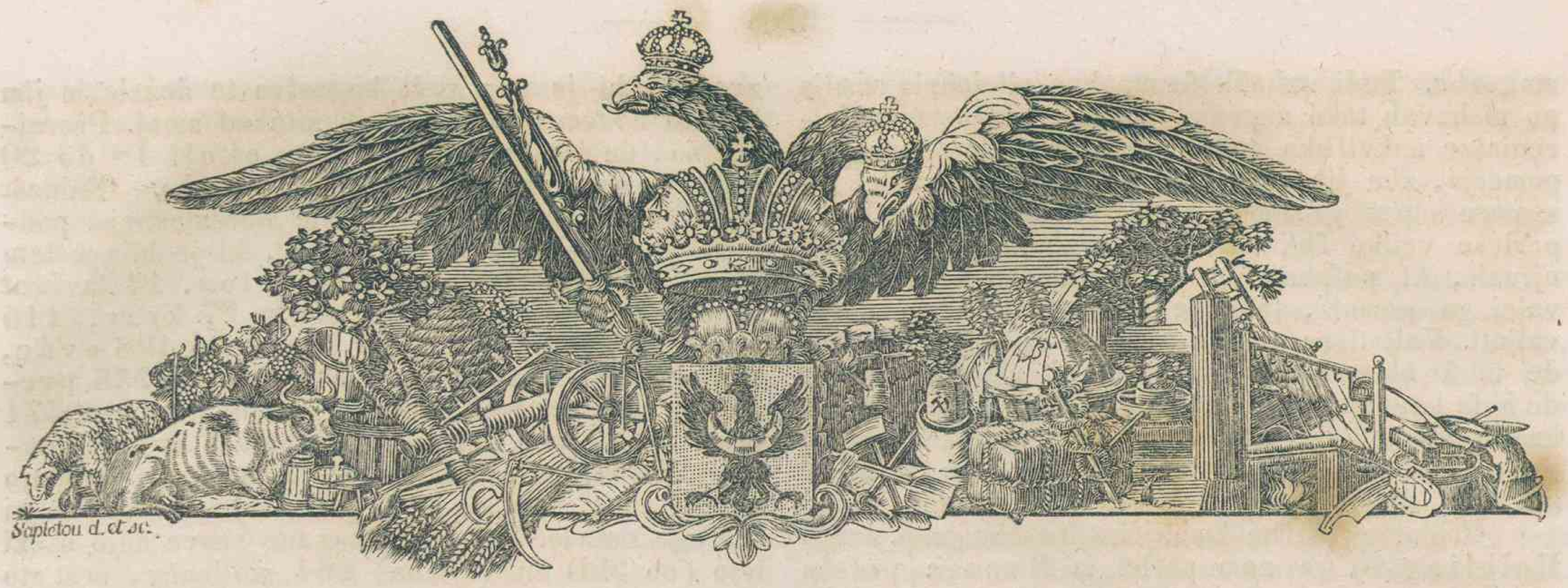

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 18. Rožnicvéta. 1845.* **List 25.**

K godu
Njih cesarske kraljeve Visokosti Nadvojvoda
JANEZA KERSTNIKA.

IOANV NADVOIVODV V GRADCV ZELENI PRIIETNO SLAVE VENEC!

Č . .

Hrepenenje.

Naj otožnost me obíde,
Al veselje vname kri,
Vedno misel tje zaíde,
Kjer moj ljubi dom leží.

Kjer bleší se verh Triglava,
Ko ga zora pozlatí,
Grintovca kjer sterma glava
Prot nebesam hrepení;

Kjer v tihosti lep'ga gaja
Me kotičik skrit hladí,
Kjer se tičik lahno maja,
S petjem me razveseli:

Kaj, te vprašam, lipa mlada,
Lepa lipa, krajnska, ti!
Bi li deblo širji rada?
Al koréne terdniši?

Korenine krepko širaj,
Moč iz krila mater' pí,
K' soncu jasnim se oziraj,
De se deblo okrepí.

Mila tič'ca tak zapoje,
Pevke druge obudí,
Drobne pevke, sestre svoje;
Celi gaj zdej oživí:

Korenine, lipa! širaj,
Moč iz krila mater' pí,
K' soncu jasnim se oziraj,
De se deblo krepko strí!

Kam to petje kaže 'z gaja
Jez ne vém, al se mi zdí; —
Vém pa, de le tje zahaja
Misel, kjer moj dom leží.

Iz Dunaja.

D.

Valej, koriſtno in potrebno kmetijſko orodje.

Kader brana po njivi gruzhe ali kepe popuſha, jih sa-njo valej (valar) vezhidel rasſuje, ali pa takó v tla potlázhi, de jih brana vdrugizh sa njim lahkó rasdrobí; savoljo tega ſe mora na terdih njivah sa pervim brananjem povaljati, sa valejem pa sopet branati, de ſe njiva dobro ſpraſhí, in de je semlja sa drobno ſetev pripravljena, kakor je prav.

V nekterih krajih prevaljavajo njive ſamo pred ſetvijo, v drugih ſamo po ſetvi; oboje je koriſtno. Pa ſhe bolji je, ko ſe eni ſetvi po dvakrat valja, in povlázhi, kjer je potréba. Pred ſetvijo ſe semlja s valejem lepo sdrobí in poravná, de vſako ſeme, naj bo drobno ali debelo, is roke ſejavza ravnoverſtno pade, ſe po jamizah ſkup ne ſteka.

Po ſetvi ſe s valejem ſeme zhiſto in lepſhi sadéla; prerahlja ali lahka in pogoſtama preorana semlja ſe po valeju bolj ſprime, ſetva obselení ravnoverſtno in hitreji; morebiti ravno sató, ker ſe ſeme, kterimu v semlji viſhi tamnota ſlushi, po valeju pred ſvetlobo v semlji bolj sakrije. Po drobno savlezheni in povaljeni njivi ſe bolj zhiſto in nisko poshanje, kjer shito koſijo, koſa pri tleh odréshe, ſlame vezh ſe dobí. Ob jeſenſkim zhaſu ſe vezhkrat prigodí, de presgodni mras mlado osimino vsdigne, de bi shitne koreninize kmalo poséble; ni boljiga, takó vsdignjeno shito pred smersaljo obvarovati, kakor ga s valejem povaljati pred ko je

mogozhe. Tudi vzhafih fe mozhna ali debela semlja po nishavah takó napenja in fkipí, de osimina koreninize nakvifhko molí, ktere kmalo pofahnejo in pomerjó, zhe jih desh koj ne oshiví; le valej jih samore sopet v semljo potlazhiti. Ob zhafu fetve perlése veliko fhkodljiviga merzhefa po obfejanih njivah, ki pofebno po nozhi rad na sernje gré; valej ga pomorí, tode fe mora tudi le po nozhi valjati. Valjati se nigdar ne fme ne ob mokrim, de bi fe blato delalo; pa tudi ob prefuhim ne, de bi fe kepe rasfuti ne dale. Po fhegi imajo v rasnih krajih ali lefene, ali kamnate, vezhidel okrogle, pa tudi robate ali shlebnate valeje, po 6 do 9 zhevljev dolge, in po 1 do 2 zhevljev debéle.

Pridni ud nafhe kmetijfke drushbe gosp. Janes Helbling *) je nam poflal is Dunaja podobo robátiga valeja, kakorfhniga nekteri kmetovavzi okoli Dunaja in po avftrijanfki desheli imajo. Gofp. Helbling, ki je is laftne fkufhnje velike korifti robatiga valeja priprizhan, tóshi, de fe to filno potrebno in koriftno kmetijfko orodje pri kmetovavzih takó poredkim najde; on pravi: „de le preveliki potrofhki, ali trudno prisadevanje vezhidel kmetovavze odvrazhuje, de fi tega orodja ne napravijo“. Saref, marfikterimu teshko ftane, meterni zhok ali hlod (Klotz), kakorfhin mora sa valej biti, na tolikanj robov in voglov isresati ali istefati. Na tako visho fi je vfak mogel dosdaj valej sdelovati, kteri je hotel robatiga imeti.

Gofp. Helbling pa pokashe v podobi, kako fe robat valej prav lahko in hitro naredí, brez de bi bilo potreba mu robzov in shlebov isresovati. Vfak zhok, pravi on, zhe ravno ni fkos in fkos okrogel, fe lahko obtefhe na fhtiri vogle ali na fhtir enakomerne ftraní; v fredo na vfako tih fhtirih ftrani fe perbije podolgama ena na tri vogle obdelana ladízhna (lajfhta); na tako visho dobí valej ofem shlebov in ofem robov. Na perdjanim narifu fe vidi, kako lahko je robat valej

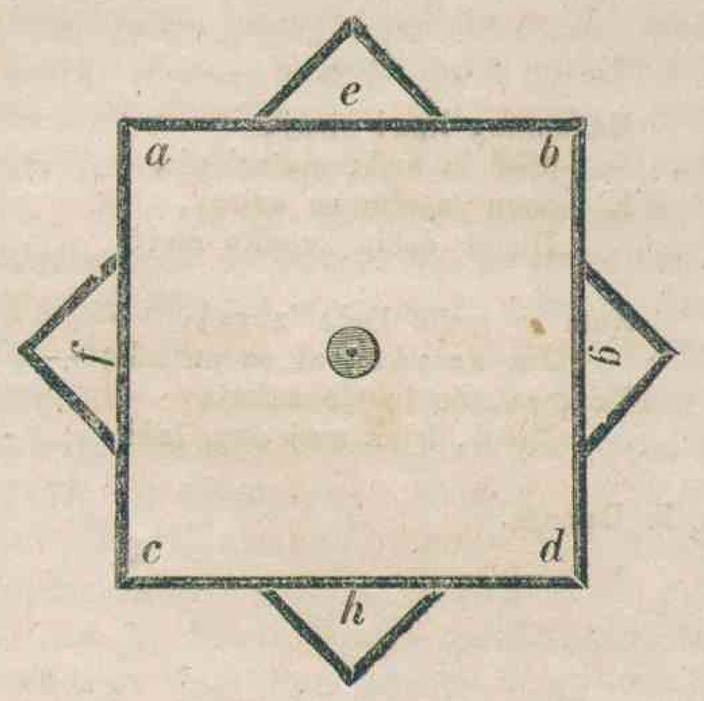

narediti: zherke *a*, *b*, *c*, *d* kashejo na fhtiri vogle obtefan hlod, kakor fe is kônza va-nj vidi; *e*, *f*, *g*, *h*, fo na fredo po vfih fhtirih ftraneh po hlodu podolgama perbite, na tri vogle obdelane lajfhte, kterih je na narifu tudi le is kônza viditi; pika na fredi valeja na obeh konzih kashe lefen ali shelesen shebelj, na kteriga fe vojnize sa vprego nataknejo. —

Şleherni kmet fi samore fam, bres vfiga mojftra, tak robat valej napraviti. Podobo robatiga valeja, kakorfhno fmo is Dunaja prejeli, samore vfak v pifarnizi zef. kralj. kmetijfke drushbe v Ljubljani ogledati. Lefkoviz.

Živinoreja na Tirolskim.

Naši bravci vedó, kakó visoko obrajtane so sploh goveda tirolskiga plemena; zatorej jih bo morde tudi mikalo, od tirolske živinoreje kaj več zvediti, ki je nar veči bogastvo te dežele in jim tudi to nadomesti, kar imajo žita od manj. Prerajtali so, de jim travniki na leto okoli 18 do 20 milijonov centov suhe klaje dajo. Obilnost klaje — slišite Slovenci? — je nar močnejši podpora živinoreje na Tirolskim, ki je bila v letu 1840 talé: 62 tavžent in 654 volov, 14 tavžent in 402 juncov, 294 tavžent in 97 krav, 115 tavžent in 842 telic, 420 tavžent in 498 ovác, 169 tavžent in 11 kôz, 46 tavžent in 756 prešičev, 47 tavžent in 500 konj in 3 tavžent 671 múl. — Krave jim nar več dobička prinesó, zatorej jih Tirolci tolikanj redé. Lepo kravo prodajo po 60, 90, tudi sa 100 goldinarjev na Laško in v druge dežele. Zgorej imenovane krave dajo skozi leto (po 300 dni rajtano) 264 milijonov, šest sto in sedem in osemdeset tavžent in tri sto bokalov mleka, ktero — bokal po poltretji krajcar prodano — verže čez 11 milijonov goldinarjev srebra. — Grozno veliko tudi sroviga masla in sira prodajo. (Österr. Lloyd.)

Odgovor na vprašanje v „Luni“.

Visoko učen in za občinski prid svoje domovine ves goreč gosp. Mojzes, kralj. učenik modroslavja v Zagrebu, ki so večkrat hvalo českih kolovratov v Novicah brali, so pod naslovam: „Industrie“ v Zagrebškim nemškim časopisu (Luna, list 40.) na znanje dali, de je tudi v Zagrebu strugarski (tokárski) mojster Doll nov kolovrat naredil, ki je veliko bolji, ko navadni hrovaški. Skušnje so pokazale, de je predica na starim hrovaškim 394, na Dollovim pa 767 čevljev dolgo nit v eni uri napredla; en funt prediva je dal 6304 sežnjev dolgo nit; cel funt prediva tanjko popresti, je potrebovala na starim kolovratu 96 ur, na Dollovim pa le 49 ur in 19 minut. Gosp. Mojzes so nas v zgorej imenovanim listu nagovorili, naše v ti reči napravljene skušnje na znanje dati, namreč koliko se da v eni uri na navadnim krajnskim, koliko pa na českim kolovratu napresti? koliko se k temu delu prediva porabi? i. t. d. de bi se potem takim razločik hrovaških, krajnskih in českih kolovratov razsoditi mogel.

Častitimu gospodu poslužiti, sim ukazal svoji kuharci enako predivo (pražnje) in z enako hitrostjo na krajnskim in na českim kolovratu celo uro vpričo mene presti, in kar je bilo mogoče, tudi enake tanjkote. Na krajnskim je v eni uri 624 čevljev dolgo nit napredla, na českim pa 930; v eni uri je tedaj 51 sežnjev več na českim, ko na krajnskim kolovratu napredla. Moja kuharca ni nar boljši, pa tudi ne nar slabši predica, česar sim se iz tega prepričal, de sim neko gospodično prosil, ktera zna, svojim tovaršicam v lep izgled! češki kolovrat ravno takó urno sukati, kakor lično vezti (štikati), pa tudi Štrobaha, mojstra českiga predenja, sim nagovoril, enako skušnjo na českim kolovratu napraviti. Gospodična je napredla 894, Štrobah pa 1100 čevljev dolgo nit v eni uri; pri vsim tem pa še Štrobah vunder terdi, de je na Českim še veliko bolj urnih in clo takih predivcov, ki v eni uri tudi po 2000 do 3000 čevljev dolgo nit napresti znajo. —

Moja kuharca je pri zgorej imenovani skušnji na českim kolovratu 1 lot in ¼ kvinteljca, na krajnskim pa 1 lot in ⅜ kvinteljca pražniga prediva popredla. Iz tega dokazika se zamore predstvo českiga kolovrata na vse strani presoditi. — De se bodo pa gospod Mojzes sami nar ložej mógli od koristi

*) Poglej popif letafhnjiga fbora z. k. kmetijfke drushbe v Ljubljani, lift 24.

českiga kolovrata prepričati, je unidan krajnska kmetijska družba svoji častiti sestri v Zagreb češki kolovrat poslala *), de bi ga tudi naši dragi sosédje na Hrovaškim poskusili, in če ga bodo poterdili, de bi ga tudi po deželi vpeljali. Morebiti bo zamogel razumen Doll take kolovrate po ceni delati.

Poslednjič moramo pa še enkrat opomniti, de so grebeni (češalji) nar važniši reč pri českih kolovratih, z kterimi se zamorejo omikane ohlance in hodnik (kučina) skorej kot pražnje presti. De bi se pa hrovaške predice českiga kolovrata ročno poprijele, je nar pervič potreba, de bi vidile, kakó de se rabi, ker brez podučenja ni mogoče vsiga razumeti. Iz serca radi bi jim njegovo rabo pokazali. Dr. Bleiweis.

*) Gosp. Zavinšek so že poprej tudi novi Ferlanov kolovrat za hrovaško-slavonsko kmetijsko družbo v Zagreb peljali.

Avstrijanska obertniska razstava.

(Nadalje.)

V raznih rokodelih iz ovčje volne, pavole in iz prediva veliko slové: Češka, Moravska, Šlezka, spodna Avstrijanska in druge dežele; v predenju in tkanju svile pa Laške dežele in Goriške okolišine, od kodar se to važno rokodelstvo bolj in bolj v druge straní cesarstva razširja; kar železnino vtiče, bodi lito železje, bodi plahovina, žica ali čubežen, puške, sablje, serpi in kosé in druge rezne orodja, so posebno imenitne Čehija, zgorna in spodna Avstrija, Štajerska, Koroška, Krajnska in Ogerska dežela; steklarija vsake baže, zerkala, posode iz porcelana in lončarske reči se na Českim in na Dunaju naj lepše izdelujejo. Letó obetavno razcvetanje domače obertnosti se mora posebno naši, za srečo svojih podložnikov neprejenljivo skerbeči vladii pripisati, ki želno nameruje narodno obertnost povikšati, bodi z vpelanjem in obdarvanjem raznih šol za obertnost in umetnost, kterim so večidel bogate nabere izgledov pridane, bodi z delitvo predpravíc, z podpiranjem obertniskih družb, z oskerbljenjem teržiskih potov, železnih cest i. t. d. De je pa to prizadevanje visoke vladije lepi in častni vspeh doseglo, glasno dokazuje letašna obertniska razstava na Dunaju, ki je zopet k večimu oživljenju obertnosti, k obdarvanju in počastenju obertniske pridnosti in znajdljivosti napravljena. 15. Velkitravna so se presvitli Cesar z sl. Nadvojvodam in visokim dostojnikam v razstavno poslopje podali, kjer Jih je mesčanska straža (Bürgermiliz) z napevam deželske pesme sprejela; potem so razstavo pregledali, in očitno pokazali, koliko Jim na krepki obertnosti leži in koliko njene izdelke cenijo. Kakor hitro so visoki ogledovavci odšli, je občinstvo smelo svobodno pristopiti. Cela razstava obstoji iz 48 shramb, od kterih so ene v Politehniki (mnogonaučni šoli), druge pa v leseni, 55 sežnjev dolgi, in 30 široki, umetno izpeljani in olišpani pristavi. — Pervi vtisek na vstopivšiga ogledvavca je zares veličavsten, naj se pazi na jasnost in svitlost razpoloženja, ali na raznost in mnogostranost izdelkov, ali na zdelanost posameznih rečí. Pa tudi kolikor velik je prostor, vender zmiram vrè od množice vsaciga spola in reda; tù učeni prebirajo in pretresajo vse, de bi zamogli čez celo razstavo spodobni razsod izreči; tam rokodelec predložene izdelke svojim primerja in se tako učí; kupec preiskuje in si zbira, iz kteriga kraja bi bolje blago dobival, in po mojstru poprašuje; ptuji ogledovavec, ki je željan, kar je Avstrijanskiga zasmehovati, tù vmolkne; domačimu radostni up na lepo prihodnost dušo napolnuje.

(Dalje sledí.)

V jamo pade, kdor jo drugimu kóplje.

(Konec.)

Po prejeti zapovedi se Lamprin, globoko v dušo ranjen, molčé oberne, cesarsko izbico zapusti, ter se brez odloga na pot podá. Čudne sanje, divje bledenje vročinske bolezni se mu zdi, kar je vidil in slišal in mislil. Žalost, groza, tuga in strah mu serce topijo, nerazumlive prigodbe zadnjih dni, zmešano govorjenje pretečenih praznikov, znamnja očitne cesarske nemilosti mu po glavi kakor gromonosni oblaki blodijo. Na persih mu leží neka neznana teža, kakor žareča železna gruča. V neprevidlivi mrak sta zavita um in pamet. Svest si lastniga djanja ni. Takó brez ozira, brez deležnosti lepe pomladanske nature, koráči po krasni bujukderski dolini, namembi svoji nasprot. Če bolj se zverinjaku bliža, tem več se mu noge šibijo, tem več teža naraša svojiga serca. Zdaj stojí v neizreklivi britkosti tik bujukderskiga loga, od kteriga je večkrat svoje keršanske znance govoriti slišal. Brez volje in zavedenja, kakor od skrivne oblasti tiran, se iz pota med drevje zavije, in preden svoje djanje prevdariti more, se v kapelici pred sveto podobo znajde.

O, ti, samotnih svetiš sladka angelska sapa, ti, veže Božje čudodelni duh! Kdo vaji pozná, kdo vaji razumi, dokler se vajniga neprecenliviga zdravila v grenki britkosti temnih osod deležen ne storí? V migleju čuti Lamprin serce svoje ohlajeno, na koléna pade, solze se mu s curkam po licu vlijejo, do živiga ganjen globoko zdihuje, in takó serčno, takó pobožno, takó čisto moliti začne, kakór je nekdaj molil v jasnih letih svojiga detinstva na korcirskim otoku v družbi svoje mile, v Bogu spijoče matere. V serčnim objoku svoje dozdajne slepote, v kteri je iz človeške boječlivosti pred zasramovavcam keršanske vere svojiga mojstra zatajil, terdno sklene, po spolneni zapovedi Sultanu vse na tenko razodeti, kar njegovo vero in žlahto tiče, čeravno bi mu za življenje iti imelo. Takó v Boga zamišleniga na enkrat čuden, iz bližniga zverinjaka šumeč hrup zadene, in iz globokiga zamaknenja zbudi. Gromsko rjavenje, divje lajanje, strašno tulenje se čuje, kakor ob času pitanja gladnih zverin, kakor de bi se medvedje, volkovi, in risi za najden plen prepirali in klali. Zdaj se Lamprin spomni Sultanoviga povelja, na noge skoči, ter se vpoti z olajšano dušo urno proti cesarskimu zverinjaku.

Na zverinjaškim mostovžu najde Lamprin vikšiga vratarja v družbi njegovih hlapcov, ter ga po zapovedi praša, če je ris napitan. Vratar se globoko priklone, v prostrano okroglo dvoriše iz mostovža pod-se pokaže in reče Lamprinu, de nej le sam pogleda. Lamprin pobesi očí — strašen vid! — kaj zagleda? Krog in krog po pesku stojé divje, razkačene pošasti medvedov, šakalov, leopardov in drugih zverjakov, proti sredi dvoriša obernjene, na sredi pa sedi s pisanim gorečim pogledam vpijanjen numičanski ris, s kervavimi sprednimi tacami raztergano truplo na tleh tišéč, v žrelu pa nepodobno človeško glavo na kviško moléč. Nahip Lamprin odtergano glavo spozná, spozná krasne oblačila semtertje raztrošene, in kakor od strele vdarjen zavpije: Hasan Kizlaraga!

Vikši vratar potem Lamprinu pové, de ga je Sultan zadniga bajramskiga večera k sebi poklical,

de mu je ojstro zapovedal, prihodnjo jutro perviga po pitanju zverin prašajočiga poslanca med zverjake pahniti ter vpijanjenimu risu prepustiti; de je pred nekimi trenutji ta krasno oblečen dvorski velikan s tem prašanjem k njemu prišel; de je sicer neznano modroval, grozil, in od nekake zmote govoril; de se mu je pa kljub opora potém zgodilo, kar se zdaj na dvorišu zverinjaka vidi.

Zdaj Lamprin razumi vse. Jasno mu vse na misel pride. On razumi, kaj mu je namenjeno bilo; previdi, v kaki nevarnosti se Tamulija znajde. Kakor oplašen jelen iz ležiša plane, se proti Carigradu na pot podá in hitrejši, kakor bi sam bil upal, pred stermečim Sultanam stoji. Trepetaje mu razodene, kar je vedil, čul in vidil. Razodene, de mu je Tamulija sestra, de sta obá kristjana, de se le na videz mohamedanski veri vklanjata, de rajši pogineta, kakor zanaprej svojo vero tajiti, ter takó dalej do zadne pike, kar so naši bravci do zdaj od nju brali in sami vganili.

V zavzetju Sultan brez pogovora do konca pazlivo posluša. Potém se iz divana dvigne, proti Meki obraz oberne, roke križama na persi pritisne, ter s pripogneno glavo izusti: „Allah kherim! —“ to je, Bog je velik!

Drugi dan Lamprin od Sultana v svojo stanico sledeče pismice dobí:

Ivan Jurjevič!

Bog je sodil; glavo znižam, in ne terjam, kar mi Sura kaže. Uzemi sestro, hodi kamur ti je drago. Vajnimu premoženju dodam pet sto mošenj cekinov. Znati imajo prihodnji vnuki, kako ljubi, kako čisla, kako bogatí

Selim Padišah, Emir al Mumenin.

Slišali smo, de si je Tamulija po tém samostansko življenje izvolila, in de je v srečni veliki starosti opatica imenitniga korcirskiga samostana svete Marije Magdalene, splohno češena in obilno objokana, umerla. Lamprin se je očetoviga stanú prijel. Silno bogat in imeniten kupec je bil. Petdeset morskih bark mu je služilo. Mnogo časa je pobožno živel in malo manj ko sto let star je mirno v Bogu zaspal. Njegovi vnuki po ženskimu spolu so še dan današni na jadranskih bregovih neizmerno bogati, imenitni gospodje.

J. Koseski.

Družba zoper mučenje živine v Munakovim.

Ta družba se zmirej bolj razširja. V začetku je imela silno veliko nasprotnikov, kakor vsaka dobra reč; zdej pa že sploh spoznajo, kakó dobrotljivi de je nje namen za omikanje zarobljenih ljudí, za omečenje in poboljšanje njih divjih serc. Kterimu se uboga živina ne smili, ta se tudi svojiga bližniga ne bo usmilil. Življenje roparjev in vbijavcov nam kaže, de so taki hudodelniki že v mladih letih svoje hudobije z mučenjem nedolžnih živali začéli.

Zgorej imenovana, visoke hvale vredna družba se vseskozi prizadeva, ljudí podučiti, kaj de je živina? kaj de so njene, od Stvarnika ji dane pravice? kakó se mora po zapovedi Božji z njo ravnati? i. t. d. V ta namen ona bukve zastonj med ljudí deli, ktere to lepo podučenje dajajo. V letu 1843 je 20,000, v letu 1844 pa 100,000 tacih bukvic zastonj razdelíla. Nje trud pa tudi ni zastonj, zakaj nje podučenje že očitno lep sad rodí. Neusmiljeno mučenje se po ulicah že le poredkama v tih krajih vidi; hudobneži se sramujejo in bojé živino neusmiljeno pretepati ali na drugo vižo mučiti. Duhovni gospodje, deželska gosposka in posebno pa učitelji se prizadevajo, serca otrok in odrašenih mečiti in ojstro svarijo tiste, ktere v takih hudodelih zapazijo.

Pri začetku (to je v letu 1842) je imela ta družba le 266 udov, kmalo se je pa nje število na 1000 narastlo, v letu 1843 pa clo na 3000 poskočilo. Njeni začetnik in še zdaj namestnik vikšiga predstojnika, je kraljevi dvorni svetovavec gosp. Dr. Perner, iskreni podpornik tega družtva. Predstojnik pa so brat presvitle Parske kraljice, Edvard vojvoda Saksonski, pod kterim se je imenovana družba močno povzdignila. — Tudi en Slovenec je ko pravi ud k ti družbi pristopil — namreč naš prečastiti gosp. V. Stanig, korar, školast in velki šolski ogleda na Gorifhkim — močna podpora vsiga dobriga, goreči Slovenje sin, z eno besedo, mož ves po volji Božji! Oni so nas spodbodli, in veliko pomočkov na roke dali, de bomo začeli, berž ko bo mogoče, kaj več od hudobniga mučenja živine pisati in tudi po Slovenskim potrebno podučenje razglasovati. Bog daj, de bi naši bravci, kakor pravi udje tega družtva to podučenje nadalje razširjali, takim ljudem, ki Novic ne znajo brati, in de bi nas na vso moč v tem kristjanskim delu podpirali! Glejte, kaj imajo „Novice“ še vsiga spolniti!

Poslavljenje.

Pred nekoliko leti je pruski kralj red za zaslužnost (pour le merite) napravil, kteri se samó nar slovitnišim učenim daruje. V avstrijanskim cesarstvu ga razun slavniga ministra, kneza Metterniha, glasovitiga dunajskiga učenika Dr. Endlicherja in ranjciga slavniga Kopitarja nihče ni imel. Z velikim veseljem slišimo, de je zdej slavni slavjanski zgodopisec Dr. Pavel Jožef Šafarik, venec tega reda zadobil. Peršel je čas, de tudi ptujinci céniti začenjajo slavjansko učenost.

(Novine.)

Zahvala.

Pridni gosp. J. Medved, fajmošter v Logu pri Polanah na Kočevskim so nam zopet nabranih zelišz slovenskimi imeni vred, in pa prinesik k slovenskimu besedniku poslali; za kar se častitimu gosp. fajmoštru prav lepo zahvalimo.

Služba na ponudbo.

Dva fanta, okoli 15 let stara, dobista pri meni svoji starosti in moči primérjeno delo. Te službe željni nej se oglasijo v Ljubljani pri cesarskim grabni, v hiši Nr. 10 na mestni strani.

Dr. Orel.

Povabljenje.

Ravno tù je zdaj tudi viditi reja sviloprejk ali židnih gosenc za tiste, ki želé v tem deli podučeni biti.

Dr. Orel.

Odgovor

na vprašanje: „Kaj pomeni pogovor zdraviga in bolniga kamna“.

Opominj hišnim gospodarjem, de bi bolne, to je, votle in škerbaste kamne iz tlaka zraven hiš izruvali, in jih z zdravimi, to je, gladkimi in celimi namestili, de bi čez gredoči ne bili vedno v nevarnosti, se oškropiti ali clo pasti. Kaka druga zlaga ni bila pisavcu nikoli v namenu. r.

Znajdba vganjke v poprešnjim listu je:

Čes štirdeset let.

Danafhnjimu liftu je dva in tridefeti dél vinoréje priloshen.

Shitni kup.	V Ljubljani 14. Roshnizveta.		V Krajnju 9. Roshnizveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe	1	20	1	27
1 » » banafhke	1	23	1	26
1 » Turfhize	1	6	1	9
1 » Şorfhize	—	—	1	8
1 » Rèshi	1	3	1	10
1 » Jezhmena	—	—	—	58
1 » Profa	1	—	1	10
1 » Ajde	—	50	—	57
1 » Ovfa	—	37	—	40

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*